

Motion till riksdagen

1987/88:U507

av Margareta Hemmingsson m. fl. (s)

om barns rättigheter

Förhoppningsvis blir 1988 ett år då de mänskliga rättigheterna – och arbetet för dem – får extra mycket publicitet. Den 10 december blir det 40 år sedan FN antog deklarationen. 1959 antogs deklarationen om barns rättigheter, och 1989, 30 år senare, skall en konvention vara utarbetad.

När vi i västvärlden talar om mänskliga rättigheter menar vi ofta rättigheter som rör sig inom det politiska området. Vi får dock inte glömma bort de rena överlevnadsfrågorna, de grundläggande rättigheterna.

I sitt budskap på Mänskliga rättigheters dag den 10 december 1987 sade FN:s generalsekreterare Javier Perz de Cuellar: "Fattigdomen, den stora förstöraren av mänskliga rättigheter, är fortfarande obesegrad." UNICEF gav, i sin rapport "Tillståndet för världens barn", en skrämmande bild av alla svältande, hemlösa och utbildade barn i världen.

Barn har i alla tider varit offer för de vuxnas krig. Nu blir de även vapen. Mattransporter stoppas till svältområden (Etiopien), flyktingläger angrips (Pakistan, Libanon), terror utövas direkt mot kvinnor och barn (Angola, Mocambique), leksaker mineras (Afghanistan). Barn tvingas bevittna tortyr av föräldrar för att dessa skall tala (Chile) eller barnen blir själva utsatta för tortyr (Sydafrika). Därtill kommer att barn rekryteras som soldater på många håll i världen (Iran, Afrika, Centralamerika).

Berit Härd (DN 871208)

Barn i väpnade konflikter berörs i artikel 20 i det förslag till konvention som just nu behandlas inom FN. Sverige har spelat en viktig roll under arbetet med utformningen av denna artikel. Lika viktigt som artikelns innehåll är vilka nationer som undertecknar den, *samt* inte minst *om de efterlever den*. Detta gäller naturligtvis hela konventionen.

Tyvärr blir det alltmer så att det är de humanitära och folkrättsliga organisationerna världen över som får ta det främsta ansvaret för att kontrollera efterlevnaden av undertecknade "avtal". FN-organet som sådant borde ta en mer aktiv del i denna tillsyn.

Den svenska regeringen borde arbeta för att UNICEF (FN:s egen barnfond) får ansvar för att tillse efterlevnaden.

När Sverige driver ett internationellt opinionsbildningsarbete för dödsstraffets avskaffande, utgår vi från att det handlar om vuxna. Den svenska allmänheten har nog svårt att tänka sig att även minderåriga döms till döden. Ännu mer skrämmande är att detta händer i ett land där man undertecknat deklarationen om de mänskliga rättigheterna, deltar i arbetet med konventionen om barns rättigheter, samt har anslutit sig till internationell lagstiftning på området.

I några av USA:s stater kan ungdomar, som var under 18 år då de utförde brottet, dömas till döden – i strid mot internationell lagstiftning, lagstiftningen som domstolen mycket väl känner till att USA anslutit sig till och måste följa. I några av de stater där man tillåter dödsstraff förhalar man avrättningen till dess att den dömda blivit myndig – *även* om han/hon var minderårig när brottet förövades.

Den svenska regeringen bör uppmärksamma denna skymf mot mänskliga rättigheter.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om barns rättigheter.

Stockholm den 26 januari 1988

Margareta Hemmingsson (s)

Marita Bengtsson (s)

Margareta Persson (s)

Berit Oscarsson (s)

Eva Johansson (s)